

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

614.76

Hely

Idő

"1926"

Személy

Szerző:

Cím: *Mi minden nincs rendjén*

Budapesten

Forrás:

Nemzeti Újság

3n

(Hely)

1926. 9. 4.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közn. nyomt. XX. cs. 22. sz.

Mi minden nincs rendjén Budapesten

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Evtizedeken át külföldön tartózkodtam és így minduntalan előttem lebegnek azok a szigorú és szigorúan be is tartott rendszabályok, amelyek külföldön a kulturát, a rendet és tisztaságot védik meg és üldözik a kulturátlanyságot, a rendtelenséget és tisztátalanságot. Már számtalanszor fölmerült bennem az a gondolat: miért nem lehet ez mináink is így? Nem tudnák-e az illetékesek nálunk is megvédeni a kulturát és üldözőbe venni annak el-lenségeit? A közönség rossz szokásainálunk már annyira napirenden vannak, hogy aki hosszabb ideje külföldön nem járt már, észre sem veszi azokat. A hoz-zánk ellátogató külföldi azonban, aki rendhez, tisztasághoz és illendőséghez szokott, a főváros közönségéről aligha nyilatkozhatik odahaza dicséretre méltó módon, még akkor sem, ha a város szépségei egyébként megnyerték a tetszését. Amikről alább szólni kívánok, azok természetesen nemcsak az idegen szemébe tűnnek, hanem minden jobbjézsi és rendet kedvelő pesti embert is fölháborítanak.

Amilyen szép fekvése van a városnak, amilyen sok és szép városképe van, ugyanolyan tarthatatlan állapot az, hogy a fővárosban nagy paloták tövében is vannak ócska deszkából összerótt és kátránypapírrongyokkal befödött bódék, amelyek semmiképpen sem illenek bele egy kulturaközpont miliójébe. A bódék mellett szemetszurhat minden idegennek a főváros sok beépítetlen belső telke, melynek vagy egyáltalában nincs kerítése, vagy csak összerakott, dűledező kerítés övezi a sokszor méter magas, porcs dudvát és gazt, amelyben viszont minden néven nevezendő szemét és papírhulladék hever, ami nemcsak elcsufítja a környe-

zetet, hanem egyben annak egészségét is veszélyezteti. Ilyen hely van még a Hunyadi János-úton is, sőt a Halász-bástyához fölvezető lépcsőn is, ahol pedig jóformán minden Budapestre látogató idegen megfordul. Szomorú a dologban az, hogy ezek a területek sokszor nem is magánosok tulajdonai, hanem közhatóságoknak kellene gondoskodniuk ezeknek a területeknek tisztántartásáról.

Szerencsére az idegenek nagyobbára autón járnak be a várost. Ha ez nem így lenne, akkor az idegenek — villamoson utazva be a várost — a lehető legrosszabb véleményekkel távoznának innen. Mert amit az ember a budapesti villamoson sokszor egy rövid negyedóra alatt tapasztalhat, az nemcsak a külföldi, hanem a jóérzésű pesti embert is mélyeséges utálattal tölti el. A közönségnek az a fegyvelmezetlen-sége, a sok illetlenség és udvariatlanság, az utasoknak nemtörődősége az utitársakkal szemben, néha pedig — bár e tekintetben javultak az állapotok — még a kalauz gorombáskodása is, példátlan az egész kontinensen. Ha már a közlekedésnél tartok, rá kell mutatnom rosszul kövezett uttasteinkre, miknek következtében az utcákon száguldó autók esős időben sokszor tetőtől talpig lefröcsentik a járókelőket, a külvárosokban pedig egy-egy elszáguldó autó után az emberek zúrei a nagy porban akár meg is fulladhatnak.

A külföldi embert igen kellemetlenül érintheti a borra- és borralozás rendszere is. Nemcsak azért, mert a külföldön a borra- való helyett már régen bevezették a tiszta szőlővel felarat (mibe minden mellék-kiadást belefoglalnak), hanem azért is, mert például a vendéglőkben elfogyasztott egy pohár sör és egy-két kifli után a fizetőpincérnek, a borúnak és a kenyeres-lánynak is borra- és borralozó kell adni, tehát egy pohár sör után három személyt kell borra- valózni, ami azt jelenti, hogy az a pohár sör ötven-hatvan perccel drágább, mint amennyibe tényleg kerül.

Megszégyenítő állapot az, hogy Budapest a műemlékeket, falakat és a sétányok padjait mindenféle ostoba, sokszor szemtelen és csemány firkálással éktele- nitik el, mert sajnos, nálunk ezek ellen az izléstelen és kártevő emberek ellen sem a rendőrség, sem a polgárság nem lép fel kellő szigorral. Ugyanígy nemtörődöm- ség mutatkozik a polgárság és a rendőr- ség részéről azokkal szemben is, akik a parkokban ételmaradékokat, narancs- és dinnyehéjat, papírhulladékot, sokszor egész újságokat dobnak el, amivel a pesti közönség természetesen a legítélőbb véle- ményt provokálja ki a külföldiektől.

Az uttastekeket ugyan évről-évre foko- zott mértékben tisztogatják, ami óriási költségeket emészt fel, a rendőrség azon- ban mégis megengedi pl. azt, hogy a fuvarosok az épületkörnyéket, murvát és szemetet oldalasszakkal el nem látott lapos kocsiokon szállítsák, aminek követ- kezménye az, hogy minden ilyen kocsi- ról egy-két mázsa törmelék hull le az ut- testre, úgy hogy egy-egy ilyen kocsi ut- ját Óbudától akár Kispestig is pontosan meg lehet állapítani. A külföldiek ezt elég mulatságosnak találhatják és való- színűen megoldhatatlan problémát látják az, hogy vajon megfizetté-e a város ezekkel a fuvarosokkal azt a költséget, amibe az elhullott szemét összesöp- rítése kerül. Szerencsére — mint már említettem — hogy a külföldiek nem igen járnak villamoson és így nem látják azt, hogy mi történik pl. a villamos-végállomáso- kon. Itt ugyanis kisöprik a villamos koc- sikokat és pedig úgy, hogy a kocsi- ban legalább egy helyben levő szemetet és papírhulladékot egyszerűen kisöprik a kocsi- ból és rábizzák a szelek kénye- ked- vére, amelyek a Hűvösvölgyben, a Zug- ligetben, a Városligetben és többi kirán- dulóhelyeinken a szélrózsa minden irá- nyában sok száz méterre beviszik a sze- metet a parkokba.

Amit most utoljára akarok említeni, a külföldieket ugyan nem érinti, de an-

nál szomorubb jelenség ránk magyarokra nézve és elszomorító az ország közviszo- nyai szempontjából is. Ez a hivatalok- ban tanusított udvariatlanság a közön- séggel szemben és az a sokszor tüntető módon éreztetett indolencia, amellyel a közönség ügyeit intézik. A külföldön ez ismeretlen, mert ott minden hivatalnok tudatában van annak, hogy a közönség kiszolgálására alkalmazták és nemcsak azért, hogy fizetése legyen. Van sok ki- vétel, de sok hivatalban mégis azt hiszik, hogy a közönség van a hivatalért és azért részesítik aztán a közönséget sokszor olyan bánásmódban, hogy az a jobb- érzésű ember vérért az arcába kergeti.

Másik nagy bajunk, amit a külföldiek- kel szemben csak mi érzünk meg, az, hogy a magyar munkásság egyáltalán nem dolgozik olyan szorgalommal és lelkiismeretességgel, mint a külföldi. Ennek következtében sokkal kisebb a munkateljesítménye, silányabb munkájá- nak produktuma, munkája minőségileg rossz, mennyiségileg kevés, miáltal a hazai gyártmányok és készítmények meg- drágulnak, az ország versenyképtelene, a munkásság pedig mind nagyobb töme- gekben munkanélkülivé lesz. Szomorú ez nemzetgazdasági szempontból is, de éppen a fentiek következtében a munká- ság szempontjából is, mert nemcsak az ország és a tehetősebb polgárság, hanem a maga életnivóját is napról-napra job- ban veszélyezteti és rontja le.

Sok mindent összehordtam itt és még sok mindent sorolhatnék föl, ami szemé- tet szurja és amin egész biztosan meg- ütköznek a külföldieken kívül sok más jó- zan gondolkodású és jóérzésű polgártár- sam is. Elmondottam azonban ezeket, mert talán mégis csak fölhittem e sorok- kal valamelyik fórumnak a figyelmét, mely vagy az egyik, vagy a másik ano- málián segíteni tud és ha segít is, mégis csak tettem valamit a magam polgári lelkiismeretének megváltásáért és an- nak érdekében, hogy Budapestet szebbé és kellemesebbé tegyük.

Szerkesztő urnak kiváló tisztelettel

R. K., igazgató.